

er saadanne Tilfælde, hvor det vilde være i høj Grad ubilligt, at Vedkommende uden Erstatning skulde miste en Bevilling, de tidligere havde faaet med alle daværende Magthaveres Indrømmelse. Det forekommer mig derfor, at det er i Villighedens Interesse, at man gaar ind paa et Forslag som dette, der naturligtvis aldrig vil faae nogen større Betydning. Jeg kan isørigt ikke forstaa, hvorfor det ærede Medlem er saa ivrig i denne Sag, naar han har den Overbevisning, som jeg forresten ikke deler, at Kjøbstæderne ere isærd med at dø efterhaanden. (Steenstrup: De smaa Kjøbstæder!) Ja, men Randers er ikke saa lille. (Steenstrup: Der handles ikke om Randers alene!) Det er dog Randers, der har givet Anledning til Undtagelsen. Naar vi f. Ex. tage Randers, da er den ikke saa lille, at den skulde dø, fordi en Høker bor lidt for nær derved, naar man tager den lige Luftafstand. Jeg tror i det Hele taget ikke, at der er en saadan Sværm af Smaahandelnde paa Landet, at de skulde være farlige selv for den mindste Kjøbstad. Men i hvert Fald er der ikke noget i og for sig hos det ærede Medlem herkende Dulle om, at Kjøbstæderne skulle vedblive at bestaa; vi maa blot ikke hjælpe til at faae dem aflivede for hurtigt. Det er altsaa blot saadan en lille Gradsforskiel, og det forekommer mig, at det ikke kan give Anledning til at gjøre store Ophævelser om en Sag som denne. Jeg vil kun sige dette, at i Villighedens Interesse synes jeg, man burde give Ministeren denne Bemyndigelse, som man har gjort Uret i totalt at aflasse. Naar det ærede Medlem imidlertid har stillet et Endringsforslag, kan jeg rigtignok ikke se Andet, end at, naar dette vedtages, ville de, der have stillet Forslaget fra Først af, om trent omnaa det, som de have tilsigtet, thi, saavidt jeg veed, ønsker man ikke at give Ministeren en anden Bemyndigelse end til at kunne afvige fra Afstandsbestemmelsen. (Steenstrup: Det staar der ikke!) Derfor er det en Fortjeneste, at det ærede Medlem har stillet sit Forslag, og det ærede Medlem kan jo ikke tage mig ilde op, at jeg takker, fordi han har stillet det. Jeg skal isørigt ikke opholde Sagen længere, jeg haaber ikke, at der er en saadan Strengthed hos Thingets Flertal, at det ikke skulde kunne indrømme en saadan Bemyndigelse, som er nødvendig, hvis ikke forskellige Medborgere skulle blive ødelagte, thi det er dog Noget, som vi ellers ikke gjøre med fri Villie.

Formanden (Krabbe): For at forebygge Misforstaaelse, skal jeg udtrykkelig gjøre opmærksom paa, at det af det ærede Medlem for Svendborg Amts 7de Valgtreds stillede Forslag angaaende Tilsielse af Odene: „med Hensyn til Afstandsbestemmelserne“, ikke vedrører Forslaget

om Gjenindsjættelse af Ministerens Bevillingsmyndighed.

Not: Jeg takker det ærede Medlem for det Forslag, han nys stillede for de fleste af Landets Kjøbstæder; han mente, at de vare døende, og saa var det ligesaa godt at hjælpe til saa snart som muligt at gjøre Ende paa dem. Det er overmaade opmuntrende for Kjøbstædernes Repræsentanter at høre en saadan Udtalelse. En Trøst har jeg dog, at det ærede Medlems Spaadomme efter den Erfaring, jeg har gjort, sjældent ere gaaede i Opfyldelse, og jeg tror, jeg rolig kan lade denne Spaadom ligge, uden derfor at følge det ærede Medlem i det Forsøg, han syntes at ville gjøre paa at gjøre Kjøbstædernes Stilling vanskeligere, end den har været siden 1873. Det ærede Medlem yttrede, at det var ganske urigtigt at kalde dette Forslag, ikke det oprindelige Forslag, men navnlig det Endringsforslag, som af Forslagsstillerne er stillet dertil, for et Tilbagestuds. Jeg tror dog i højeste Grad, at man kan sige med Røje, at dette vil være Tilfældet. Det maa jo nemlig erindres, at, efterat Kjøbstadskommissionen i sin Tid var bleven nedsat og havde afgivet en udførlig Betænkning, der knyttede sig til de Klager, der fra mange Kjøbstæder vare fremkomne over Virkningerne af Næringsloven, medførte denne Betænkning, at Regjeringen forelagde et Lovforslag i Samlingen 1872—73, og dette Lovforslag gif blandt Andet ud paa at ophæve den Bevillingsmyndighed, som Indenrigsministeriet hidtil havde havt til at dispensere fra §§ 54 og 55 i Næringsloven. Det var Regjeringens eget Forslag, og det kunde dog maafte interessere at høre, hvad Regjeringen selv udtalte angaaende dette Spørgsmaal. Regjeringens Motiver findes i Rigsdagstidenden for 1872—73, Tillæg A, Sp. 1239—48, og med den høitærede Formands Tilladelse skal jeg oplæse et Par Linier heraf, navnlig med Hensyn til dette Punkt. Ministeriet udtaler Følgende angaaende Ophævelsen af den det tilkommende Bemyndigelse til at dispensere fra §§ 54 og 55 i Næringsloven: „Lagt det nu vistnok ikke kan negtes, at et ubetinget Forbud mod, at nogenjomhelst Handelnde nedfatte sig indenfor den lovbefalede Afstand, paa enkelte Steder vil kunne medføre Ulempe, navnlig for de paagjældende Behoere, har man dog med særligt Hensyn til den Praxis, der har været fulgt ved Anvendelsen af Regjeringens Bemyndigelse til at gjøre Undtagelse fra de her omhandlede Bestemmelser, isølge hvilken der har været tillagt det paagjældende Byraads Erklæring en saa godt som afgjørende Betydning med Hensyn til Spørgsmaalet, om en ansøgt Bevilling skulde meddeles eller negtes, ikke troet, at der kan være nogen væsentlig Betænkelighed ved nu at ophæve den Ministeriet for de nævnte Bestemmelsers Vedkom-